

P

PAVLINOVIĆ Mihovil. Pretanko. Nijednom riječju nije spomenuto da je bio jedan od protagonista za sjedinjenje Dalmacije sa Hrvatskom.

PERIOSTITIS

Daje se etimon riječi periostitis (peri latinicom + grč. *osteon* kost), zašto *osteon* grčki, a *peri* ne, nego latinicom kada je *peri* isto tako grčki prijedlog koji se upotrebljava u složenicama, a znači oko ili oko?

PERIPTER

Etimon kao kod periostitis.

PERISTALTIKA

Grč. koji pritište, mislim bilo bi bolje od glagola grčkim pismenima *peri-stao*.

PERJE

29 redaka, u svakom slučaju suviše pernato.

Principijelna napomena: Neka se pregledaju sve one kutije s mojim napomenama za ELZ I, koliko se sjećam o tom prokletom perju napisao sam tamo čitav jedan članak. Pro futuro molim: tekstovi koje mi šalje redakcija na reviziju neka se svedu samo na one koji su korigirani! Na ovu staru kramu gubiti vrijeme nema smisla.

Ad: **PERJE**

Ornitološki u redu, ali industrijski isto tako važna sirovina, na to smo zaboravili.

PERK, Jacques Fabrice Herman

Holand. pj.

»Zanosio se neoklasicizmom, uzor su mu bili Petrarca, Shelley i Keats«!

Sve sami klasici i neoklasici.

PERKIN Sir William

»Bavio se i studijem zaokretanja ravnine polarizacije svjetla kad ono prolazi kroz organske supstancije u magnetskom polju«.

Šta je tu »ono«? Svjetlost ili zakretanje?

»Kad ono prolazi kroz organske supstancije ili zakretanje ravnine«, čega, polarizacije?

Tu nekaj ne bu štimalo, gospon!

PERKINS, Anthony

»Isprva nastupao u kazalištu, na filmu zapažen kao akter neobične sugestivnosti« – briše se.

Zatim: »Vanredna sigurnost u dramski efektnim situacijama glavne su značajke glumca A. Perkinsa«.

A čije bi to značajke bile ako ne glumca Perkinsa o kome se govori? Briši!

PERM

Posljednji period paleozoika, 33 reda. Treba ovaj alfabetar ponovno podvrgnuti temeljitoj reviziji! 33 reda, hipertrofirano u svakom slučaju.

PERM–MOLOTOV

Da se odlučimo ili Molotov ili Perm. Podaci koje navodimo o univerzitetu itd. davno su zastarjeli.

PERMEKE, Constant

»Suvremenim likovnim sredstvima izrazuje svoje doživljavanje zemlje i sredine«.

Trebalo bi sistematski pristupiti definitivnom ljuštenju ovoga bombasta. U svakoj našoj knjizi ima ih najmanje 100–200. To brisati nije naročiti napor.

PERMOSER, Balthazar

»Produktivan, u kvaliteti neujednačen«. Bravo, kod nas je na ispitu Permoser, kao što se vidi, propao, a ostavio je iza sebe golem opus (Zwinger) i smatraju ga glavnim majstorom njemačkog baroknog kiparstva.

PERMUTIT

I sve ostale takve stvari i varijante, za ovu vrstu enciklopedije preopterećenje. Eventualno za jedan stručni rječnik ili da kažemo u koju svrhu se takav permutit upotrebljava, šta se od toga pravi.

PERNA

»Selo u Baniji. 1925 prva u Hrvatskoj dobila povelju slobode«. Koje i kakve slobode? Nitko o tome danas nema više pojma o tim »slobodama« kralja Bele kada su Tatari provalili u Hrvatsku (što je isto tako pod znakom pitanja).

PERNICIOZNA ANEMIJA

19 redaka. Medicina je u svakom slučaju suviše detaljirana. Trebalo bi u tom smislu izvršiti neku reviziju.

PERO

»Naprava sa šiljastim vrškom za pisanje i crtanje crnilom«. To je stil za pučke čitanke, a što je sa perom koje piše krvlju (metaforički)? Bilo je u principu dogovoreno, kad je već riječ o pjesničkom peru, da se takvi pojmovi ilustriraju citatima: »Šaren kalpak, okovano perje«, ili »Dobro pero, pogano pero, naše pero, pero za škrlak«.

PERON

(Franc. *Perron*). Ne vrijedi ni pišivog boba.

Ćitiram: »Od doba baroka često je sastavljen od dvije kosine koje se sastaju u platformi smještenoj ispod altane ili balkona, a omogućuje pristup kočijama. U novije vrijeme peron je naziv za natkrivene pristupe kolosijecima na kolodvorima«. A šta je s onim ljudima koji ulaze u kuću pješke? To nije peron, nego je lambrequin. A ako je riječ o novijem vremenu, što se tiče željezničkog perona, to vrijeme traje već više od stotinu godina.

Kod Francuza peron to su dvije-tri stube kojima se silazi ili penje na terasu.

PERON, Juan Domingo

Da se obradi temeljito sve što se desilo s njime od emigracije do prvog i drugog povratka u Argentinu do smrti, do smrti njegove žene Eve, do njegove druge žene i sve šta se desilo s njom.

PERONNE

Svi naši podaci su iz godine 1962.

PERONOSPORE

25 redaka i za Poljoprivrednu enc. suviše.

PEROV, Vasilij

»Sljedbenik materijalističkih estetskih ideja Černiševskoga«. Briši te »materijalističke estetske ideje«!

PEROVIĆ, Puniša

Izmijeni mu naziv: politički radnik, publicist. Objavio je nekoliko beletrističkih knjiga.

PERPENDIKULARNI STIL

»Obilježje su mu naglašeno vertikalne linije u sistemu građevne konstrukcije, u kamenoj okosnici prozorak« itd. Šta znači okosnica prozora? Okvir? Sve je tako spetljano da je neraspjetljivo. Reci: Obilježje su mu naglašeno vertikalne linije u građevnoj konstrukciji i u dekorativnom raščlanjivanju zidova.

PERPETUUM MOBILE

Dovoljno je da se kaže da taj perpetuum mobile ima svoju historiju, a to je bilo davno, i ta je već davno skinuta s dnevnog reda. Međutim, ova naša diskusija kvazinaučna sa tim izumom koji danas predstavlja isključivo samo klinički slučaj, djeluje smiješno.

PERRAULT, Charles

20 redaka, u svakom slučaju pretjerano. 14 navedenih djela, a može se spomenuti da je on autor Crvenkapice i Pepeljuge, Trnoružice itd.

PERREAL, Jean

Što nema potvrde da je identificiran sa majstorom iz Moulinsa, ako nema potvrde, briši, a ako je ima opet briši!

PERRY, Calbraith

»kad je na čelu od šest filozofa istupio s radikalnom kritikom idealizma« itd.

Kad ih već spominjemo, bilo bi logično da kažemo kakvi su to filozofi i odakle ta šestorka, kamo spada.

PERSEVERACIJA

Suviše.

PERSIJE, Flako

Mogli bismo bez njega.

PERSONA

Ja bih je skratio žestoko.

PERSONA GRATA

Zapravo simpatična ličnost, draga.

U diplomaciji isto tako kao i persona non grata, nepoćudna ličnost, kojoj se otkazuje gostoprimstvo.

»Država koja proglašava nije dužna, a zemlja čiji je on predstavnik, naime ona, persona, predstavnik, je dužna « itd. Briši to o dugovanju!

PERSONALIZAM

26 redaka.

PERU

Svi su naši podaci iz 1965.

PERUGINO

Kao što je skraćeno.

PERUN

Etimološke kombinacije pod znakom pitanja.

PERVERZIJA

»Perverzije uzrokuju odgojne greške« itd.

Zvuči dvosmisleno kao da perverzije uzrokuju odgojne greške, mjesto da odgojne greške uzrokuju perverzije. Da je uzrok nepoznat, briši!

PERVOMAJSKI, Leonid

Sve naše literarne fanfaronate su ispod kritike i djeluju trajno izazovno.

»Kultiviran je lirski pjesnik, misaoni stvaralac s težnjom za novim oblicima«.

PERZIJA

Šta ćemo s Iranom?

PEŠ

i ostale ribe. Ovo je pitanje ostalo otvoreno i bilo je problemom od početka. Nismo našli definitivne formule i u tom pogledu naši se alfabetari klate i nisu dosljedni do kraja. Da li pojedini nazivi pojedinih riba (i ostalih živih bića iz životinjskog carstva) ima da ulaze pojedinačno kao samostalne jedinice ili pod skupnim nazivom? Šta ćemo, na primjer, sa zmijama kojih ima na hiljade?

PEŠEK

?? U jednoj univerzalnoj enciklopediji, jedan češki glumac koji je jedanput s uspjehom igrao Pometa, zar zato stiče mjesto u enciklopediji?

PETAİN, Philippe

Ab ovo! Ovako ne može!

POTOČNJAK Franko. Nervozno lice naše politike. Njegove ambicije u očitom su nerazmjeru sa sposobnošću. Outsajder, nikada principijelan. Za krvoprolice u Odesi odgovoran. Ide i na njegov račun.

PTOLOMEJ

Da se ispita kao što je već u jednoj napomeni bilo rečeno kako se piše: Ptolemej ili Ptolomej jer se konstantno, unatoč mojoj napomeni javlja Ptolomej.

PUBLICISTIKA

U popisu naših publicista na kraju prikaza u zagradi spominje se Matoš. Neke se stvari rješavaju zaista telegrafski, a neke teme su jezivo hipertrofirane kao uvijek i od početka našega posla. U prikazu publicistike kao pojma, trebalo je u svakom slučaju progovoriti i o našoj publicistici, a kad se već spominje Matoš, njegovo ime je najmanje karakteristično kao ime publicista. Imali smo publicista, i to od ranga, čitav niz.

PUCAR, Đuro

Principijelno nije pretjerano važno, ali, dakako, nije ni nevažno, uzme li se u obzir da smo ilustrirali čitav niz političkih lica »minores gentium«, treba o ljudskim slabostima, to jest osjetljivostima, voditi računa.

PUCIĆ, Medo

Pjesnik i publicist. Prije svega bio je grof, zvao se Pozza, bio je knez, bio je pjesnik i bio je političar. Kad se već spominje Kollar, u čitavom kollarovskom krugu ipak je spomena vrijedna Pucićeva poema *Na Danteovom grobu*. Ako postoji jedno svjedočanstvo što spada pomalo u pjesničku, a pomalo u političku antologiju onoga perioda, to je Pucićeva poema, a nije spomenuta.

PUDDING

Šteta što nad ovom pustinjom našeg enciklopedijskog duha nema neke ptice, koja bi umjela da odvoji bitno od nebitnog, a važno od nevažnog. Od Puddinga stvorili smo lik komedije del'arte, svega dva reda, a na kolač smo, dakako, zaboravili. Ima raznih vrsta puddinga, engleskih (pudding), francuskih (pouding) ili centralnoevropskih, bečkih (Koch). Ima pudinga od mesa, od voća, od pirinča, od zelenja, od jetre, od ribljeg mesa, od rakova, od divljači; ima pudinga parenih, varenih, kuhanih, obarenih, pečenih, slatkih i krepkih. Jedni se spremaju od brašna, od jaja, od riže, od mrvica, od griza, od masla, a drugi od mesa i kobasica, i uopće od charcuterijske robe. Jedni se kuhaju u pari i serviraju sa raznim sosovima, a drugi se prelijevaju vinom, a i ono što se zove kod nas »šato« (chaudeau), zapravo je neka vrsta pudinga od biskvita, prelevenog kuhanim vinom. Pudding od voćnih sokova ili plum-puding sa marokanskim ili grčkim grožđem (kod nas cvebama, koje se nakaradno zovu groždice), a kod Engleza i Christmas-pudding, koji se servira u Badnjoj noći preleven brandyem kao i francuski pouding-flamboyen koji se servira u gorućem stanju. Žalim, što puding nismo servirali našim štiocima i u slici!!

PULA

Da je bila najveća baza AU flote, a kao takva jedna od najvećih tvrđava na Mediteranu, da je i Mussolini od Pule stvorio jednu od najvećih tvrđava na istočnoj jadranskoj obali i da je pala u oba svjetska rata ne ispalivši topa.

PULCINELLA

Trebala je u svakom slučaju biti ilustrirana. Kod Pulcinelle ponovno se spominje engleski Pudding. Posljednja definicija: »U prenesenom značenju, smiješan čovjek, kojega nitko ne shvaća ozbiljno«, nije pretjerano ozbiljno.

PUPIN, Mihailo

Da se bavio i politikom i to još radikalsko-rojalističkom, to, dakako, nismo spomenuli.

PUŠKIN

110 redaka teksta, stranica i po, pretjerano. Na kraju spominju se kao prevodioci Puškina Cesarić i Vitez, a pitamo se u ovom klasičnom slučaju, čemu nam služi zapravo naša vlastita Bibliografija? Čitav niz Puškinovih srpskih prevodilaca nismo spomenuli, a to je propast. Isto tako kao što se ne govori u našem prikazu o uticaju Puškinovom na našu književnost.